

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

2014

Aksana Rahalskaya

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

Autoportrét

Série broží a mechanických hraček

„PŘÍTOMNOST“

Aksana Rahalskaya

Plzeň 2014

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Oddělení designu

Studijní program Design

Studijní obor Design kovu a šperku

Bakalářská práce

Autoportrét

Série broží a mechanických hraček

„PŘÍTOMNOST“

Aksana Rahalskaya

Vedoucí práce: Doc. M. A. Petr Vogel

Oddělení designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

.....
podpis autora

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2	TÉMA A DŮVUD JEHO VOLBY	3
3	CÍL PRÁCE.....	4
4	PROCES PŘÍPRAVY	5
5	PROCES TVORBY	8
	A) Brože.	8
	B) Mechanické hračky	9
6	TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	10
7	POPIS DÍLA.....	11
	A) Brože	11
	B) Mechanické hračky.	12
8	PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	15
9	SÍLNÉ STRÁNKY	16
10	SLABÉ STRÁNKY	17
11	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	18
	A) Knižní a periodická literatura	18
	B) Internetové zdroje	18
12	RESUMÉ	19
13	SEZNAM PŘÍLOH	21

Motto: „Autoportréty maluji proto, že jsem tak často sama, a ještě proto, že já jsem člověk, kterého znám nejlépe.“¹

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Před tím, než jsem nastoupila na obor „Design kovů a šperku“, jsem studovala pět let „Keramický design“ na Akademii Umění v Bělorusku. Avšak zpracování kovů mě přitahovalo také. Tak jsem začala studium oboru „Design kovů a šperku“ na ZČU. Mé předchozí vzdělání mně pomohlo ve vytváření nových prací. To je vidět na příkladu mé první klauzurní práce „Prsten pro Petra Greenawaye“.[obr. č. 1] V této práci jsem spojila kov a porcelán a ve výsledku vznikl neobvyklý prsten vypadající jako starý, bohatě vypadající, díky kombinaci bílého porcelánu a starobylé patiny kovu. Proces vytváření tohoto prstenu byl pro mě opravdu zajímavý, protože jsem si vyzkoušela novou oblast – spojení různých materiálů do jednotného hotového výrobku. V tomto trendu jsem pokračovala i při tvorbě série šperků pod názvem „Boží oko“. [obr. č. 2] V tomto případě jsem spojila přírodní kámen-amulet s různými druhy dřeva (dub, višně, olše). Ve výsledku vznikl jistý druh dřevěného rámu pro kameny-amulety. Spojování několika materiálů je vidět i v mé poslední semestrální práci, která se nazývá „Za zrcadlem“ [obr. č. 3]. V tomto objektu jsem spojila zrcadlové plexisklo a mosaz. Má bakalářská práce též v sobě spojuje různé materiály: vlasy, kov, dřevo, plast.

Mnou vytvořená série autoportrétů je představena řadou mechanických objektů s použitím vlastních vlasů a též řadou vlasových broží. Hlavní části objektů jsou kovové konstrukce, které v sobě obsahují mechanismy uvádějící tyto objekty do pohybu.

Ve výsledku každý objekt vykonává ten nebo jiný charakteristický

¹ Frida Kahlo

pohyb. K těmto mechanickým částem se připojují svazky vlasů. Právě pomocí vlasů objekt působí na pokožku člověka, na kterém se daný šperk nachází (v daném případě – na mého manžela). Kombinace materiálů, jako je kov a vlasy, vytváří svého druhu kontrast: na jedné straně vlasů, jako čehosi měkkého, jemného a dynamického, a na straně druhé kovu, jako něčeho studeného, tvrdého, statického. Představená série objektů je, podle mého názoru, zajímavá i díky tomuto kontrastu. Výsledkem kombinace takových materiálů různorodých svou povahou a vlastnostmi, jako je kov a vlasy, vznikla série autoportrétů, které mě charakterizují a připomínají mne ve chvílích mé nepřítomnosti.

Zvlášť je třeba říci několik slov o vlasech. Vlasy jsou v mém oboru netypickým materiálem. Je známé, že vlasy mají určitou energii: energii člověka, kterému tyto vlasy patřily. Odedávna se věřilo, že vlasy v sobě udržují lidskou sílu. Právě proto se vlasy stříhaly zřídka. Věřilo se, že se ztrátou vlasů člověk ztrácí i svou sílu. Části kadeří vlasů milovaného člověka se nosily jako talisman a záruka věrnosti.

Myslím, že vlasy nám jako nic jiného připomínají blízkého člověka, protože zejména s vlasy jsou spojeny příjemné vzpomínky nebo okamžiky intimního charakteru.

2 TÉMA A DŮVUD JEHO VOLBY

Během studia na ZČU jsem dělala šperky a objekty na zadaná témata. Samozřejmě, byla to autorská díla naplněná určitým smyslem a koncepcí. Vždy to byla reflexe určitého tématu, avšak, podle mého názoru, ani jeden z těchto objektů nevyjadřuje v plném rozsahu můj vnitřní svět, protože všechny tyto práce byly vykonávány dle zadaného tématu. Chtěla jsem proto dělat takovou práci, která by mne zcela odhalila nejen jako umělkyně, ale především jako osobnost. Zejména proto jsem si vybrala, jak se mně zdá, nejrozsáhlejší a nejvhodnější téma – „Autoportrét“. Zobrazení sebe sama, to je téma, které je přítomno ve tvorbě každého umělce. A jestliže se téma autoportrétu zpočátku objevilo ve výtvarném umění (malba, kresba, socha), v dnešní době se již toto téma zobrazuje ve všech druzích umění: ať je to poezie, divadlo, nebo design. Téma autoportrétu mne zajímalo vždy. Zajímalo mě zobrazit nejenom své vnější rysy, ale i sdělit v autoportrétu duševní hodnoty, které mi jsou vlastní. To, podle mého názoru, není snadný úkol, ale právě proto je zajímavý. Dala jsem si tedy za úkol vytvořit autoportrét s použitím netradičních materiálů tak, aby výsledné objekty – autoportréty – maximálně odhalovaly můj vnitřní svět, mou duši.

3 CÍL PRÁCE

Cílem mé práce je především projevít sebe sama, svou individualitu, odhalit svůj vnitřní svět, pochopit se a zkusit se co možná nejjasněji podělit s okolím o své pocity a prožitky. Cílem mé práce je rovněž i pokus o nahlédnutí do svého nitra. Chtěla jsem vytvořit sérii autoportretů, v nichž by byl viditelný můj obraz. Aby tyto objekty vyvolávaly především příjemné vzpomínky na mě. Z technologického hlediska jsem chtěla pracovat na spojení materiálů ze své podstaty kontrastních do něčeho jednotného a uceleného. Práce s novým materiálem (vlasý) je to, co mne skutečně zajímá. Vždyť pouze tím, že člověk něco zkouší, studuje a analyzuje, se rozvíjí a profesionálně roste.

Při práci na sérii autoportrétů z vlasů jsem se též seznámila s principy mechaniky.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Před tím, než jsem si vybrala téma, jsem zanalyzovala všechny své předchozí práce: na jaká témata se prováděly, z jakých materiálů jsou, co nového jsem pro sebe při práci na daných projektech získala. Co ze zamýšleného se mně podařilo uskutečnit, co nikoliv a proč. Taktéž jsem analyzovala, nakolik pro mne téma byla zajímavá a blízká, jak se shodovala s mými vnitřními mikropocity, jak silně zasáhla duši. Ve výsledku jsem došla k závěru, že chci dělat svou závěrečnou práci tak, aby mě maximálně odhalila nejen jako designérku, ale i jako člověka. Téma „Autoportrét“ se mně k tomu účelu zdálo nejvhodnější. Chtěla jsem vytvořit sérii objektů, které by byly mými autoportréty vyvolávajícím vzpomínky na mě. Proto jsem se rozhodla použít vlastní vlasy. Vlasy jsou v mé bakalářské práci hlavní smyslovou součástí, protože jsou částí mé osoby. Před tím, než jsem začala s prací na skicách, analyzovala jsem informace o výrobcích podobného druhu – šperků vytvořených s použitím vlasů. [obr. č. 4] Stojí za zmínku, že vlasové ozdoby mne zaujaly ještě při studiu historie šperků ve druhém semestru studia na ZČU. Konkrétně tento historický jev mne nadchl k tvorbě budoucích šperků z vlastních vlasů.

„Vlasové ozdoby se objevily již ve 14. století. Dívky v jedné vesnici ve Švédsku se údajně rozhodly použít pro výrobu ozdob vlastní vlasy. Takovéto ozdoby byly velmi populární, což jejich vesnici pomohlo překonat bídu. Důvod je ten, že lidé vždy mysleli, že vlasy v sobě mají určitou energii, možno říci i jistou magii.

Takovéto ozdoby se staly velmi populární ve viktoriánském období. Viktoriánské období je perioda od r. 1837 do r. 1901, kdy vládla královna Viktoria. V r. 1861 zemřel Princ Albert – milovaný královnin manžel.

Období romantismu střídá období stesku. Celá země (Anglie) se ponoří do smutku – stesk se stává masovým a módním. Brož z vlasů byla po mnoho let jedinou ozdobou, kterou královna nosila. Lidem držícím smutek se totiž zakazovalo nosit ozdoby kromě vlasových ozdob.

Koncem 18 století se v Anglii vlasové ozdoby vyráběly z kadeří a pod nimi byl nápis „Na památku“, často s olemováním perlami.

V době občanské války v USA byly vlasové ozdoby rovněž v módě. Při odchodu do války nechával každý voják doma pramen svých vlasů. Pokud zahynul, zhotovila se z tohoto pramenu smuteční ozdoba (medailón).

Tyto medailóny byly ze zlata nebo jiného kovu, pokryté černým smaltem. Vlasové ozdoby – medailón, brož, náramek – bylo možno nosit již druhý den smutku.²

Dalším zdrojem inspirace se pro mne staly mechanické hračky, u kterých obdivuji jejich schopnost vytvářet iluzi života (mám na mysli proces pohybu).

„Jednou z prvních mechanických hraček byl létající holub vyrobený Archytem z Tarentu. Hračka byla dřevěná a pohybovala na drátku za pomoci páry. Podle Aristotela vytvořil chrastítka pro dětskou zábavu.

Starořecké, starořímské a staroegyptské mechanické hračky se pohybovaly účinkem vody, větru nebo pneumatických sil; byly realistické, kvůli čemuž je církev pokládala za nástroj ďábla.

V 16. století Leonardo da Vinci vytvořil mechanického lva jako dárek králi Ludvíku XII. Lev mohl chodit a otvírat tlamu. V tomtéž období tvořil mechanické hračky pro děti Galileo Galilei..

² Zdroj: <http://samoydelkin.ru/po-sekretu/ukrasheniya-iz-vołos/> [15.2.2014]

Francouz Jacques de Vaucanson v roce 1738 vytvořil první mechanické roboty, kteří mohli pít jíst a vylučovat pšenici. Přibližně v týchž letech vytvořil Pierre Jaquet-Droz automaty, které jsou nyní vystaveny ve švýcarském Muzeu umění a dějin – spisovatele, hudebníka a kreslíře.

Mimořádný rozkvět mechanických hraček nastal v XIX. století: vyráběly se tančící figurky, vlaky a parníky.“³

Promyslela jsem to, jakým způsobem mne s pomocí vlasů tyto ozdoby budou připomínat. Zanalyzovala jsem, jaké konkrétní činnosti spojené s vlasy jsou příjemné, a došla jsem k závěru, že jsou to v zásadě okamžiky blízkosti a něhy mezi lidmi. Dále jsem si promyslela, jaké to budou objekty, jak budou vypadat, kolik jich bude a v jakém objemu, jak budou fungovat v prostoru a jaké emoce mají vyvolávat. Tak se zrodila myšlenka vytvoření série objektů určených manželovi – jednomu z lidí mně nejbližších. Tyto objekty se dělí na dvě skupiny: první – brože skryté pod oděvem – mne připomínají v okamžicích mé nepřítomnosti. druhé – mechanické hračky – přinášejí příjemné pocity spojené s lechtáním vlasů na těle;

Rozhodla jsem se tak v konkrétních objektech zkombinovat část sebe sama (vlasy) s pohyblivými se mechanismy. Předtím, než jsem začala proces vytváření budoucích objektů, jsem se seznámila s podobnými pracemi, které už byly vytvořeny. Největší dojem na mě udělaly práce Jeana Tinguely, které jsou založeny na kombinaci různých materiálů, někdy docela neočekávaným způsobem. [obr. č. 5]

³ Zdroj:

http://ru.wikipedia.org/wiki/%CC%E5%F5%E0%ED%E8%F7%E5%F1%EA%E8%E5_%E8%E3%F0%F3%F8%EA%E8 [26.2.2014]

5 PROCES TVORBY

A) Brože.

První etapou vývoje a tvorby budoucích výrobků bylo grafické hledání. Při vytváření skic jsem brala v úvahu takové faktory, jako je umístění výrobků a způsob upevnění k oděvu a též jejich příjemnost pro tělo. Po ukončení grafického hledání jsem přistoupila k hledání potřebných materiálů. Jako spony jsem použila silné magnety. Základní část každé brože (konkrétně mé vlasy) se má nacházet pod oděvem, a ne na povrchu jako klasické brože, a dotýkat se tak kůže. Každá z těchto částí v sobě skrývá magnet tak, aby nepřicházel do styku s kůží a byl nenápadný: v jednom případě je magnet vsít do vlasů, v druhém je umístěn do ozdobného váčku, ve třetím je upevněn do obruby. Vnější část brože, to jest druhý magnet, který se nachází na povrchu oděvu, by měla být též nenápadná, aby o přítomnosti brože pod oděvem věděl pouze její nositel – můj manžel. To je spojeno s intimním charakterem broží z jedné strany a se záporným vztahem k všemožným ozdobám ze strany mého muže. V procesu vytváření některých variant broží jsem se setkala s problémem upevnění vlasů v kovových dílech. Tento problém jsem vyřešila pomocí spojovacího materiálu - dvousložkového lepidla. Za pomoci tohoto lepidla jsem dala pramenům vlasů potřebný tvar a dále jsem upevnila vlasy do kovových mosazných válečků. Lepidlo taktéž nedovolí, aby se pramen vlasů rozpadl. Avšak předtím, než jsem upevnila prameny vlasů ve válečcích, jsem smontovala všechny kovové díly dohromady, předběžně jsem je opracovala a očistila a taktéž jsem na brož upevnila magnet. Při vytváření svých výrobků jsem se snažila použít různé textury vlasů a pohrát si tak s pocity. Ve výsledku jsem získala několik variant broží vyrobených jak ze zamotaných vlasů, tak i z hladkých vlasů.

B) Mechanické hračky

Proces tvorby mechanických objektů (hraček) jsem rovněž začala vypracováním nákresů. V tomto případě jsem se opírala o již hotové mechanismy, které uvádějí do pohybu dětské hračky. Prostudovala jsem různé typy takovýchto motorků a vybrala neoptimálnější varianty pro své budoucí objekty. Dále následoval proces výběru materiálů, studium jejich vlastností a možností jejich spojení do jednoho celku. Ve svých mechanických objektech jsem použila následující materiály: mosaz, dřevo, plasty a samozřejmě vlasy. Ze dřeva jsem vytvořila ty díly, které stejně jako vlasy přicházejí do kontaktu s tělem. Dřevo je lehký, v jistém smyslu teplý materiál, jehož pocíťování tělem nevyzývá nepříjemné pocity, na rozdíl od studeného kovu. Základní detaily dílů jsem vytvořila z mosazi. Když byly kovové konstrukce hotové, namontovala jsem do nich mechanické motorky a taktéž upevnila dřevěné části. Již prakticky hotovým objektům jsem připojila vlasy, předběžně spojené mezi sebou na jednom konci lepidlem, aby se nerozsypaly. Musím uvést, že to byl docela složitý a pracný proces. Ve výsledku mé práce vznikla série mechanických hraček, z nichž každý se charakteristickým způsobem pohybuje a pomocí vlasů lechtá po těle. Některé z nich se pohybují díky motorkům vloženým do těla objektu; jiné se uvádějí do pohybu rukou. Avšak všechny jsou vytvořeny za účelem darování radosti a příjemných pocitů.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Z technologického hlediska je vytvořená série autoportrétů zajímavá a neobyčejná tím, že spojuje materiály různých vlastností. Prakticky všechny objekty jsou vytvořeny v kontrastu studeného tvrdého kovu a vzdušných lehkých vlasů. Kovové části objektů jsou provedeny z mosazi, která má příjemnou zlatožlutou barvu a lesk a jde dobře k měkké textuře vlasů, které mají rovněž teplý nazlátlý odstín. Použití přírodních vlasů v kontextu mé specializace má podle mého názoru, zvláštní charakteristiku, protože potřebuje nová technologická řešení a použití dalších materiálů, například dvousložkového lepidla. Při práci na svých budoucích výtvorech jsem pro spojení vlasů a do zformování do požadovaného tvaru použila dvousložkové lepidlo "EPOXY F-5 CLEAR", které má velmi dobrou úroveň lepení různých povrchů. Stejně lepidlo jsem použila pro upevnění svazků vlasů v mosazných válečcích.

Při vytváření kovových konstrukcí z mosazi jsem použila následující způsoby zpracování kovu: válcování plechu, řezání lupenkovou pilkou, pilování, pájení, leštění.

7 POPIS DÍLA

Série autoportrétů „PŘÍTOMNOST“, kterou jsem vytvořila, se skládá ze šesti broží a pěti mechanických hraček.

A) Brože

Dvě ze šesti broží jsou vyrobené z mosazi. Jedna z nich se skládá z kruhového plochého tělesa, vyřezaného z mosazného plechu; čtrnácti dutých válečků, z nichž vyčnívají kadeři dlouhých vlasů (z jedné strany brože); a magnetu v obrubě (z druhé strany brože). Tato brož má z jedné strany blýskavý a z druhé strany texturovaný povrch, což podtrhuje charakter ruční práce. Vlasy zaujímají prakticky celý povrch brože a maximálně tak působí na povrch těla. Parametry mosazné konstrukce této brože jsou následující: průměr – 25 mm, výška – 10 mm.

Druhá brož se skládá z mosazného plechu oválného tvaru, ze tří mosazných dutých válečků z jedné strany a magnetu v obrubě z druhé strany brože. Do mosazných válečků jsou upevněny kadeři dlouhých vlasů, které bodově působí na povrch těla na třech místech. Tato brož má texturu, která rovněž podtrhuje charakter ruční práce. Rozměry mosazné konstrukce této brože jsou následující: délka – 27 mm, šířka – 23 mm, výška – 10 mm.

Následující dvě ze šesti broží jsou celé vyrobeny ze smotaných vlasů. Uvnitř nichž je pomocí nití zašit magnet. Brože se navzájem liší rozměry, hustotou smotaných vlasů a barvou nitě. Jedna z broží má plošší, avšak širší tvar a též menší hustotu smotaných vlasů. Magnet v této broži je obšit červenou nití. Průměr této brože je 6 cm.

Druhá brož má průměr menší (4 cm), ale je pevnější. Magnet v ní je obšit bílou nití. Díky tomu, že hustota vlasů v brožích se odlišuje, liší se odpovídajícím způsobem i pocity ze samotných broží.

Poslední dvě brože se skládají z bílého bavlněného váčku, prošitého červenou nití, pramenů dlouhých vlasů a magnetů, které jsou do váčku zašity. Průměr kulatého váčku je 5 cm, oválný váček má délku 6 cm a šířku 4 cm.

Celá série broží je vyrobena s použitím následujících materiálů: mosaz (plech o tloušťce 0,3 mm, duté válečky o průměru 4 mm), bavlněné plátno, šicí hedvábí, dvousložkové lepidlo; a dále s použitím různých textur vlasů: hladké a smotané. Každá brož má v sobě silné magnety o průměru 9 mm, s jejichž pomocí se upevňuje na oděv (vlasami k tělu). Ve vytvořené sérii broží jsem použila červenou, bílou a zlatou barvu, protože červená barva je pro mne symbolem lásky a vášně, bílá je symbolem něhy a důvěry, zlatá je symbolem tepla.

B) Mechanické hračky.

Jedna z hraček – automobil – je složena z mechanismu zajišťujícího její pohyb, který je upevněn do zvláštní obruby, do níž jsou dále upevněny dva mosazné duté válečky, do kterých jsou vloženy kadeři vlasů. Tato hračka má tři dřevěná plochá kolečka a uvádí se do pohybu pomocí pružiny, která se nachází uvnitř plastového mechanismu, který jsem vymontovala z dětského mechanického autíčka. Při výrobě tohoto objektu jsem záměrně použila dřevěná kolečka, neboť jsou příjemné na těle. Tato hračka může například jezdit po zádech a lechtat tak přitom pomocí vlasů. Parametry této hračky jsou následující: délka – 170 mm (včetně vlasů), šířka – 30 mm, výška – 25 mm.

Druhá hračka – pavouk – se skládá z mechanismu, který pracuje na baterky a šesti kovových nožiček, které jsou vyřezány z mosazného plechu. Na nožičkách jsou umístěny duté válečky, do nichž jsou upevněny kadeři vlasů. Při zapnutém mechanismu tato hračka vibruje a pomocí vlasů lechtá na těle. Mechanismus použitý v tomto objektu jsem

vymontovala z dětské hračky «HEXBUG Scarab». Zhotovený objekt má následující parametry: délka – 55 mm, šířka – 400 mm (včetně vlasů), výška – 25 mm.

Třetí hračka – mlýnek – se skládá z mosazných dílů spájených do jednoho mechanismu, který se uvádí do pohybu rukou a dále z vlasů a dřevěných kuliček, které tvoří zakončení mosazných nožiček. V tomto objektu jsem použila dřevo v místech, kde se objekt dotýká těla, z týchž příčin jako u prvního objektu – automobilu. Parametry této hračky jsou následující: délka – 140 mm, šířka – 135 mm, výška – 90 mm.

Poslední dvě hračky – kolotoč – jsou varianty na téma rotujících objektů. Základem těchto hraček je jeden a tentýž mechanismus, který uvádí do pohybu (rotace) mosazné díly. Tento mechanismus byl rovněž vymontován z dětských mechanických hraček. Tyto dvě hračky, které jsem vyrobila, se navzájem odlišují rychlostí otáčení, počtem a rozměry kadeří vlasů a tvarem mosazných dílů. Jedna z hraček se skládá z plechu oválného tvaru, na němž jsou umístěny dva mosazné válce, uvnitř kterých jsou upevněny vlasy. Mosazný plech má jasně vyjádřenou texturu. Tato hračka má následující parametry: délka – 72 mm, šířka – 50 mm, výška – 270 mm (včetně vlasů).

Druhá hračka-kolotoč se rovněž skládá z mosazného plechu, avšak kulatého symetrického tvaru, na němž je upevněno pět dutých válečků z mosazi, v nichž se nacházejí kadeří vlasů. Tato hračka má na povrchu plechu rovněž texturu. Parametry této hračky jsou následující: průměr – 54 mm, výška – 260 mm (včetně vlasů).

Při výrobě série mechanických hraček jsem použila následující materiály: pružinové motorky; bateriový motorek; mosazný plech o tloušťce 1 mm, 0,7 mm, 0,6 mm, 0,5 mm; mosazné duté válečky o průměru 2 mm, 4 mm, 7 mm; mosazný litý váleček o průměru 5 mm; mosazný drát o tloušťce 2 mm a 1,5 mm; dřevěné kroužky o průměru 22

mm a dřevěné kuličky o průměru 15 mm, a vlastní vlasy spojené do pramenů pomocí dvousložkového lepidla.

Je třeba zmínit, že všechny zhotovené výrobky, jak brože, tak i mechanické hračky, jsou ruční práce, což je podtrženo způsobem zpracování mechanických a textilních částí. Jako základ všech vyrobených objektů – autoportrétů – jsou použity kruhové a oválné tvary. Kruh představuje uzavřený tvar a symbolizuje nekonečno. V kontextu mé práce je kruh symbolem nekonečného vzájemného porozumění, lásky důvěry, nekonečnosti a nepřetržitosti vzájemného pochopení, zlepšování vzájemných vztahů, symbol nekonečného vzájemného průniku dvou vnitřních světů, dvou duší. Ovál v mých objektech symbolizuje počáteční písmeno mého jména v ruském jazyce: písmeno „O“.

Název mé bakalářské práce – „PŘÍTOMNOST“ – symbolizuje přítomnost jednoho člověka v životě druhého (přítomnost mě v životě mého manžela a naopak). Tento název taky symbolizuje přítomnost v mojí práci mé fyzické části (vlastní vlasy).

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Po dobu celého studia jsem se snažila ve svých pracích použít materiály různé svou charakteristikou a texturou. Bylo pro mne zajímavé pracovat nejen s kovem, ale i s porcelánem, dřevem, kamenem, plastem. Při zpracování svých výrobků jsem studovala různé materiály a učila jsem se vytvářet jeho zajímavé kombinace s různými kovy. Má bakalářská práce je též založena na kombinaci různých materiálů, zejména vlasů a kovu. Vlasy jsou poměrně složitý a neposlušný materiál, s nímž není jednoduché pracovat, ale je zajímavý. V procesu tvorby budoucích objektů jsem získala jistou zkušenost v práci s vlasy a naučila jsem se spojovat je s kovy. Podle mého názoru je výsledná série autoportrétů zajímavá ještě tím, že jde o mechanické objekty, které se pohybují a vykonávají určité činnosti s efektem lechtání. Stojí za zmínku, že mechanické objekty, jakož i výrobky z vlasů se v oblasti mé specializace neobjevují často. Má práce v sobě kombinuje jak mechanické konstrukce, tak i přírodní vlasy, což ji, podle mého názoru, činí originální a zajímavou.

9 SÍLNÉ STRÁNKY

Sílnou stránkou mé práce, podle mého názoru, je to, že obsahuje nejen smyslové, ale i duševní sdělení. Vytvořená série autoportrétů má na jedné straně mou fyzickou část (mé vlasy), a na straně druhé duševní, jako svým způsobem zjevení, proniknuté láskou a myšlenkami na blízkého člověka. Jsem přesvědčena, že na práci je nejdůležitější to, jak hluboko proniká do lidské duše, a jakou nachází odezvu u ostatních. A to zase přímo závisí na tom, kolik své duše autor do práce vložil, jak hluboko prožil to či ono téma, jak dobře je procítil. S jistotou mohu říci, že tato má práce je koncepčně nejhlubší ze všech mých předchozích projektů. Právě tím je pro mne nejcennější .

Pozitivní je pro mě v této práci ještě i to, že tuto sérii autoportrétů je možno časem doplňovat novými výtvary. Chtěla bych s tímto tématem pracovat dále, protože mě skutečně zajímá. Jsem si jista, že se získáním nových zkušeností v rodinných vztazích, s dalším hlubším poznáním a pochopením sebe sama, se ve mně budou rodit nové ideje objektů, vytvořených s použitím vlastních vlasů.

Ještě jednu silnou stránku své práce vidím v hravosti provedených výtvorů. Série mechanických objektů je představena řadou hraček intimního charakteru, které by se buď měly pohybovat po těle, nebo se na něm prostě nacházet a lechtat vlasy.

10 SLABÉ STRÁNKY

Slabou stránku mé práce vidím v tom, že je určena pouze pro jednoho konkrétního člověka – mého manžela a představuje intimní sérii, která není určena k širokému použití. Při tvorbě objektů jsem dávala důraz na to, čemu dává přednost můj manžel, což může v plné míře ocenit pouze on.

Ještě jednou slabou stránkou mé práce je použití některých hotových mechanismů uvádějících objekty do pohybu. To je spojeno s tím, že nemám znalosti o tvorbě mechanických věcí. Vyroběné objekty jsou prvním pokusem v této oblasti. Myslím, že zejména proto se ne vše zamýšlené podařilo uvést do života. Mechanismy, které jsem použila, měly v určitém stupni i vliv na některé objekty, což je, podle mého názoru, rovněž nedostatek.

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

1. Vokáčová, V. Šperky 1780/1860 ze sbírek Uměleckoprůmyslového muzea v Praze : klasicismus, empir, pozdní empir, druhé rokoko. Praha : Uměleckoprůmyslové museum v Praze, 1991, 91 s. : čb. obr. + [16] s. : barev. obr.

ISBN-13 9788071010012

B) Internetové zdroje

1. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Autoportrét>, [15.2.2014]
2. <http://samoydelkin.ru/po-sekretu/ukrasheniya-iz-volos/>, [15.2.2014]
3. http://ru.wikipedia.org/wiki/%CC%E5%F5%E0%ED%E8%F7%E5%F1%EA%E8%E5_%E8%E3%F0%F3%F8%EA%E8, [26.2.2014]
4. <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D2%FD%ED%E3%EB%E8,%C6%E0%ED>, [26.2.2014]
5. <http://www.galerie-ra.nl/en/melanie-bilenker>, [26.2.2014]
6. <http://www.galerie-ra.nl/en/anja-eichler>, [26.2.2014]
7. <http://www.galerie-ra.nl/en/ereka-fekete>, [26.2.2014]
8. <http://www.kikkerland.com/category/wind-up-toys/>, [10.3.2014]

12 RESUMÉ

Выполненная мной работа на тему „Автопортрет“ представлена серией брошей и серией механических игрушек, выполненных с использованием собственных волос. В своей завершающей работе мне хотелось максимально раскрыться: раскрыть свой внутренний мир, поделиться своими переживаниями. Хотелось наполнить свои изделия не только смысловым, но и душевным посылом. Я уверена, что главное в работе – это то, насколько глубоко она проникает в душу человека, и какой отклик находит у окружающих. А это в свою очередь зависит непосредственно от того, насколько сам автор вложил в своё произведение душу, насколько глубоко пережил ту или иную тему, насколько хорошо её прочувствовал.

Выполненная серия автопортретов имеет физическую частицу меня (мои волосы) с одной стороны, и душевную составляющую с другой, являясь своего рода откровением, пропитанным любовью и мыслями о близком человеке.

Представленная серия автопортретов, как броши, так и механические игрушки, предназначены для моего мужа. Броши созданы для того, чтобы напоминать обо мне в моменты моего отсутствия. Я считаю, что именно волосы как нельзя лучше напоминают нам о близком человеке, так как именно с волосами связаны какие либо приятные воспоминания или моменты интимного характера.

Броши одеваются под одежду таким образом, чтобы телом чувствовались пряди волос. Броши-автопортреты интересны и своеобразны тем, что являются интимными украшениями: они спрятаны от окружающих и об их присутствии знает только носящий их – мой муж.

Механические игрушки также являются изделиями интимного характера, однако несут в себе несколько иную функцию, я бы сказала – увеселительную: они движутся по телу и щекотят волосами, играя, таким образом, на ощущениях.

Также следует отметить и то, что данную серию автопортретов можно со временем дополнять новыми изделиями. Мне бы хотелось работать с этой темой и дальше, так как она действительно мне интересна. Уверена, что с приобретением нового опыта в семейных отношениях, с дальнейшим более глубоким познанием и осмыслением себя, у меня будут рождаться новые идеи объектов, выполненных с использованием собственных волос.

13 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

„Prsten pro Petra Greenawaye“

Příloha 2

Série šperků „Boží oko“

Příloha 3

Objekt „Za zrcadlem“

Příloha 4

Analogie vlasových šperků

Příloha 5

Mechanické objekty Jeana Tinguely

Příloha 6

První skice

Příloha 7

Rozpracovanost broží

Příloha 8

Rozpracovanost mechanických hraček

Příloha 9

Proces tvorby

Příloha 10

Série broží “PŘÍTOMNOST”

Příloha 11

Série mechanických hraček “PŘÍTOMNOST”(mlýnek, brouk, automobil, kolotoči)

Příloha 12

CD-ROM

Příloha 1

„Prsten pro Petra Greenawaye“¹

Příloha 2

Série šperků „Boží oko“²

¹ Foto: Sergey Lelyukh

² Foto: autorka

Příloha 3

Objekt „Za zrcadlem“³

Příloha 4

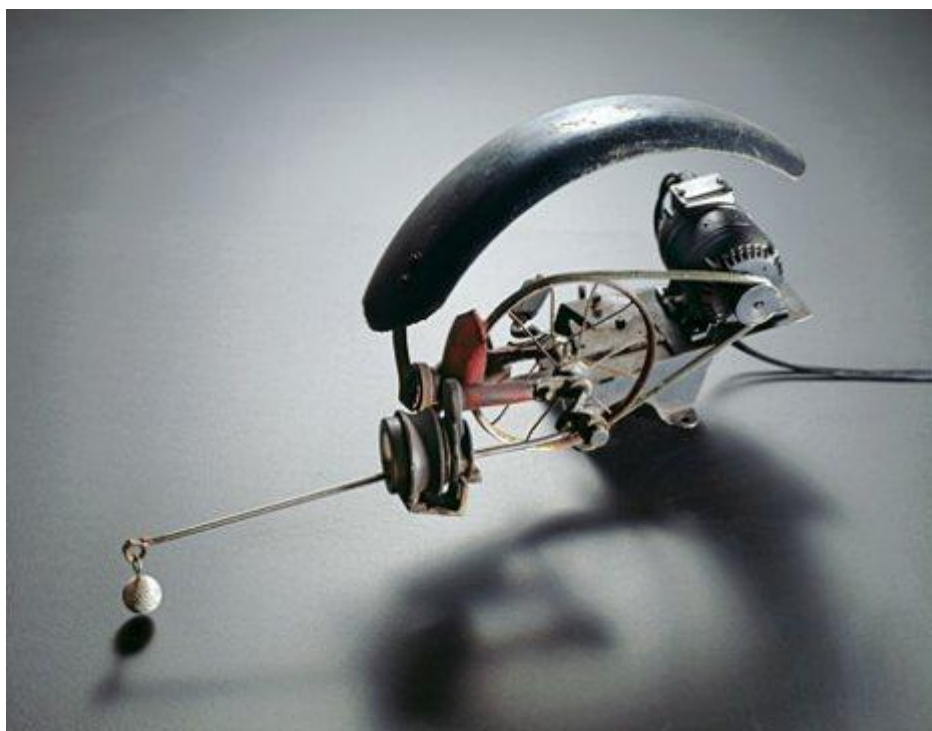
Analogie vlásových šperků⁴

³ Foto: autorka

⁴ Zdroj: <http://img.photobucket.com/albums/v375/dolorka/new%202008/vict29576b.jpg> [20.4.2014]

Zdroj: <http://www.terra-z.ru/wp-content/uploads/2011/03/38.jpg> [20.4.2014]

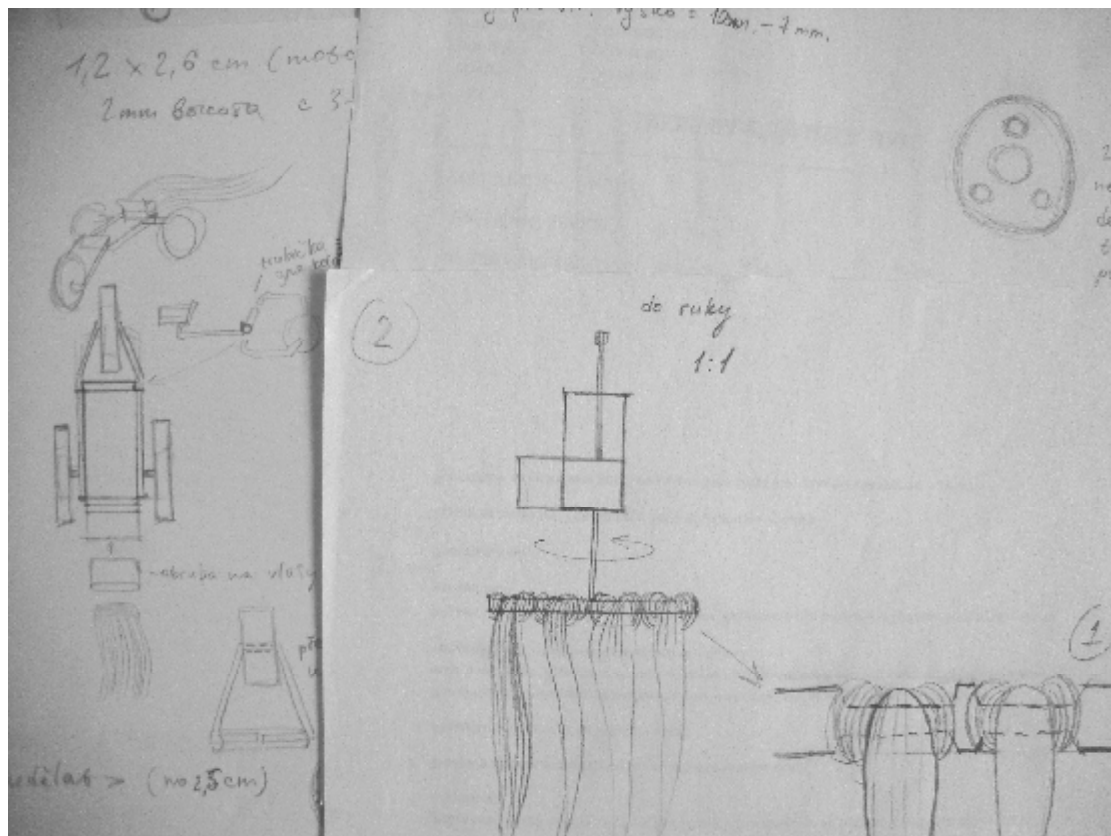
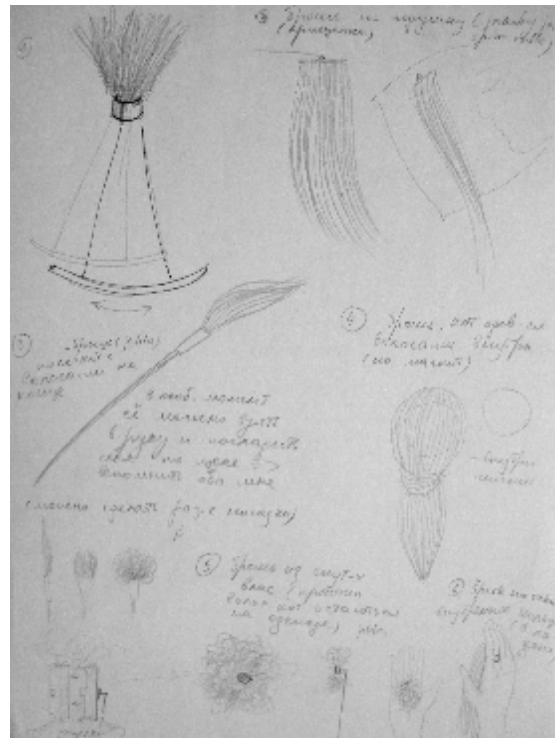
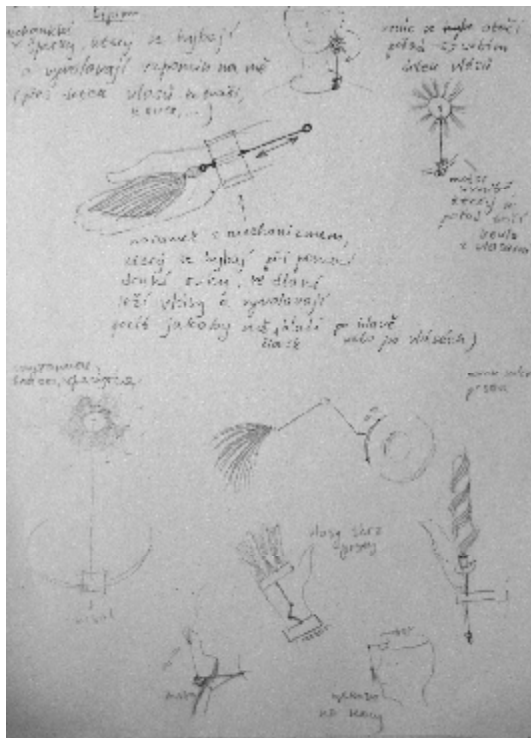
Příloha 5

Mechanické objekty Jeana Tinguely⁵

⁵ Zdroj: <http://uploads6.wikipaintings.org/images/jean-tinguely/mautz-ii-1963.jpg!xlMedium.jpg> [20.2.2014]
Zdroj: <http://tinguely.ch/sammlung/1960-1969/collectionDetails/0115/image/image.JPG> [20.4.2014]

Příloha 6

První skice⁶

⁶ Foto: autorka

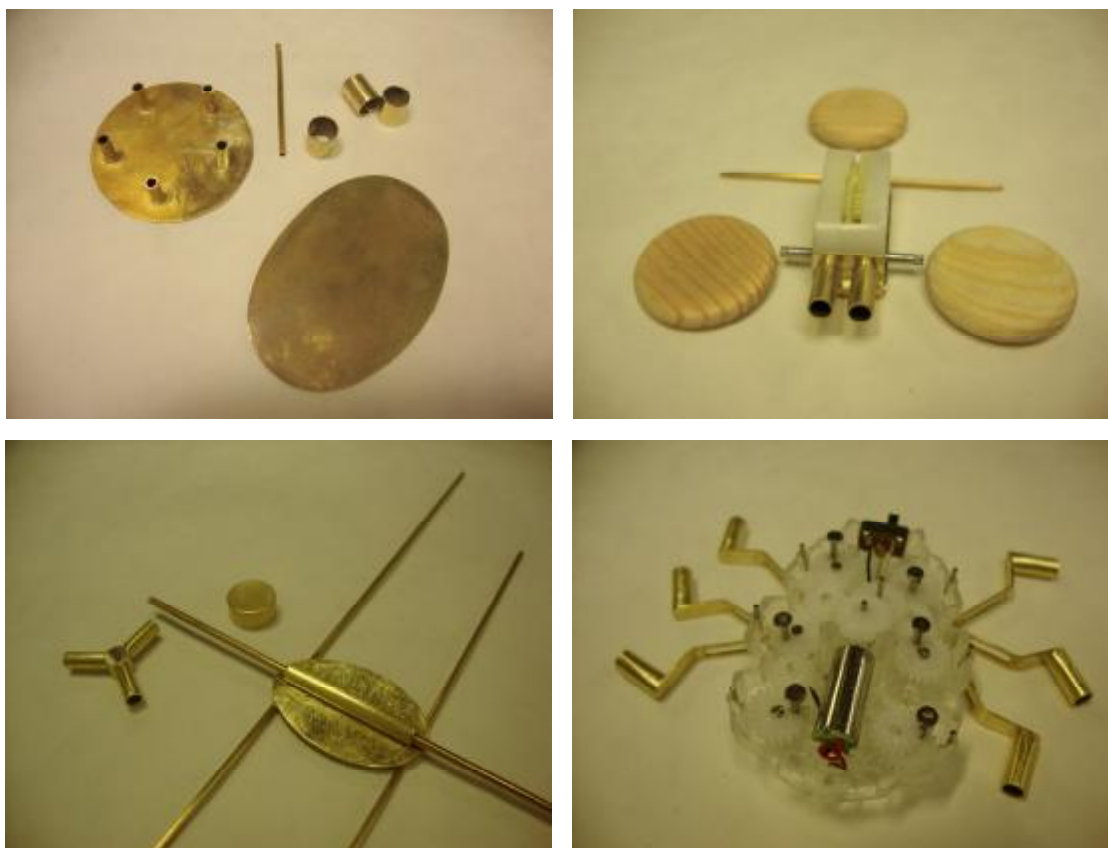
Příloha 7

Rozpracovanost broží⁷

⁷ Foto: autorka

Příloha 8

Rozpracovanost mechanických hraček⁸

⁸ Foto: autorka

Příloha 9

Proces tvorby⁹

⁹ Foto: Volha Safronava

Příloha 10

Série broží "PŘÍTOMNOST"¹⁰

¹⁰ Foto: autorka

Příloha 11

Mlýnek

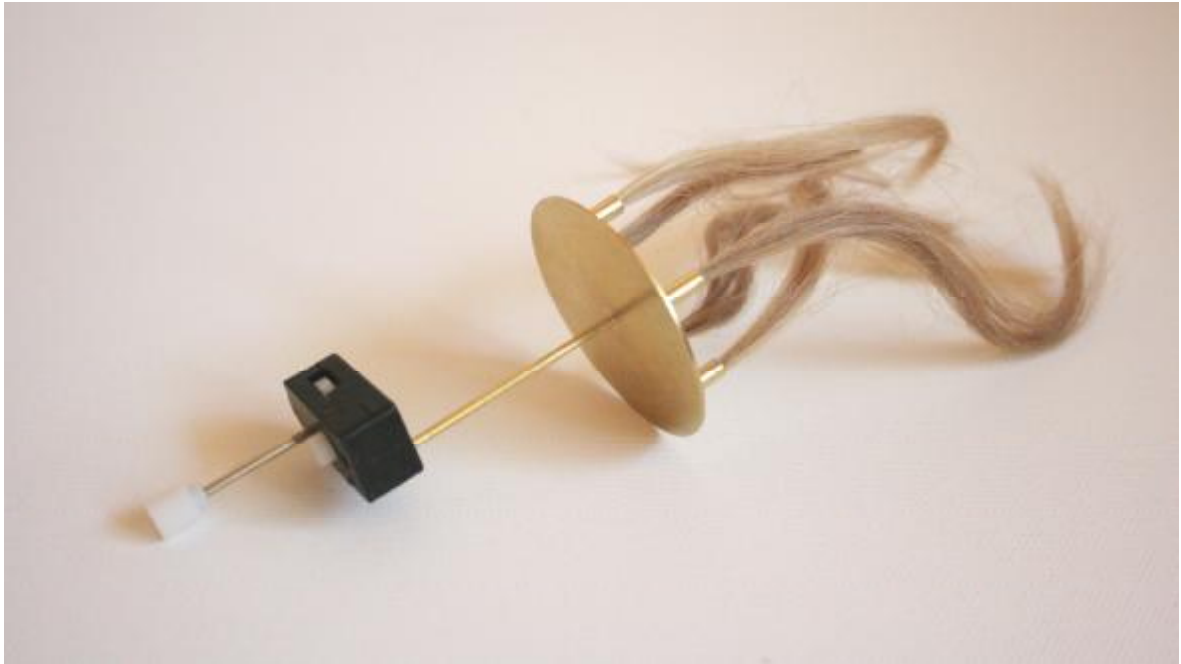
Brouk

Automobil

Kolotoč (1)

Kolotoč (2)

Série mechanických hraček “PŘÍTOMNOST”¹¹

¹¹ Foto: autorka